

Talgymnastik og klimaforpligtelser

*Skrevet af: Safania Eriksen, Bente Hessellund Andersen
21/05/2010*

Anvendelsen af biomasse er bestemt ikke CO2-neutral, som det ofte fejlagtigt hævdes af kraftvarme-værker, forskere og firmaer, der vil tjene penge på biobrændstoffer og brænde

Regeringen er for tiden ved at udarbejde en handlingsplan for, hvordan Danmark skal opfylde EUs direktiv for vedvarende energi (VE-direktivet). Handlingsplanen forventes at bygge på Energistyrelsens basisfremskrivning fra april 2010.

Set i forhold til klimakrisens omfang og vigtigheden af, at Danmark påtager sig ambitiøse bindende forpligtelser til at nedbringe vores emissioner, er det svært at anerkende basisfremskrivningen som et seriøst grundlag for, hvordan de danske klimaforpligtelser bør opfyldes.

Det eneste lyspunkt er faktisk, at opdelingen af VE-andele i forhold til sektorer og teknologi i den kommende handlingsplan ikke er bindende, men kan justeres løbende. For der er i høj grad brug for at ændre strategien, som på nuværende tidspunkt fokuserer ensidigt på energibesparelser opnået ved energieffektivitet samt en ret uambitiøs udbygning af vedvarende energi fra vind, sol og omgivelsesvarme samtidig med, at den bygger på økonomiske forudsætninger, der baserer sig på fortsat vækst. Og så vil man for øvrigt dække hullet i behovet for vedvarende energi med biomasse!

På trods af, at det anerkendes, at finanskrisen har reddet os på strengen i forhold til at opfylde vores hidtidige forpligtelser, er der således ikke medregnet nogen form for adfærdsændringer eller ændringer i forbrugsmønstre, som kan bringe det samlede energiforbrug ned og dermed mindske behovet for at fremskaffe vedvarende energi. I transportsektoren tilskyndes endda til vækst i energiforbruget (som så skal grønvaskes ved hjælp af biobrændstoffer).

Satser på biomasse

Lad os kigge lidt på tallene. På nuværende tidspunkt kommer ca. to tredjedele af vores såkaldte vedvarende energi fra forskellige former for biomasse. Og frem mod 2020 planlægges noget nær en fordobling i anvendelsen af biomasse. I fremtiden vil man således satse på biomasse i endnu større grad, mens der slet ikke satses på udbygning af energi fra vind, sol, jordvarme og bølger i samme grad.

Denne nærmest ensidige satsning på biomasse er dybt kritisabel.

Undersøgelser i EU-regi har vist, at der ikke er så stort et potentiale for europæisk produktion af biomasse til energi som forventet, samt at regnskaberne for emissioner ser værre ud end ventet. Der er på nuværende tidspunkt heller ikke belæg for at hævde, at det vil være muligt globalt at skaffe al den biomasse, der gøres krav på.

Men det anfægter øjensynligt ikke de danske politikere. På nuværende tidspunkt får Danmark ca. 15 procent af den vedvarende energi fra træpiller, hvoraf langt størstedelen er importeret. Anvendelsen er næsten tredoblet siden årtusindskiftet opnået gennem øget import. Halvdelen af den importerede

træmasse kommer på nuværende tidspunkt fra de Baltiske lande. Og ifølge oplysninger fra Energistyrelsen ser man gode muligheder for øget import netop fra disse lande samt Canada. Også kraftvarme-værker som f.eks. DONG Energy ser import af træpiller som et bæredygtigt, såkaldt CO2-neutralt alternativ til kul.

Det forekommer meningsløst at importere biomasse til energi fra lande, der selv har et stort behov for at udfase brugen af kul og olie, når formålet er at forhindre den globale opvarmning. Når vi skal forsøge at bevæge os ud af klimakrisen, er vi nødt til kun at vælge løsninger, der beviseligt kan være med til at nedbringe emissionerne her og nu.

Hjælper kun regnskabet

For at forstå potentialet for at nedbringe emissionerne af drivhusgasser ved at substituere fossile brændstoffer med biomasse, er det nødvendigt at inddrage emissioner fra hele livscyklussen i produktionen. Men på nuværende tidspunkt negligeres eller underestimeres de emissioner, der forårsages af selve skov- og landbrugsproduktionen. Det handler om emissioner fra de dyrkede arealer samt direkte såvel som indirekte ændringer i arealanvendelse. Det har især vist sig, at når de indirekte ændringer i arealanvendelse regnes med, ender CO2-regnskabet som regel med at blive negativt. Og anvendelsen af biomasse er bestemt ikke CO2-neutral, som det ofte fejlagtigt hævdes af kraftvarme-værker, forskere og firmaer, der vil tjene penge på biobrændstoffer og brænde.

Det er vildledende og dybt problematisk, at de danske målsætninger for nedbringelse af CO2-udledninger planlægges opnået primært gennem dansk og importeret biomasse, uden at de emissioner (direkte eller indirekte), der sker udenfor Danmark, medregnes.

Satsningen på biomasse hjælper ikke klimaet det hjælper kun i regnskabet!

Safania Eriksen og Bente Hessellund Andersen, NOAHs Landbrugs- og Fødevarergruppe